

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/167/2001

OPINIE O PRZYSZŁOŚCI KOALICJI RZĄDOWEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2001

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Dyskusje i trudności w procesie tworzenia nowej koalicji rządowej, a także pierwsze tygodnie pracy rządu - pierwsze decyzje i pierwsze zgrzyty - sprawiły, że ponad połowa ankietowanych (54%) jest zdania¹, iż partie ją tworzące (SLD, UP i PSL) różnią się w poglądach na najważniejsze sprawy kraju. O zbieżności poglądów na kwestie kluczowe dla Polski jest przekonana ponad jedna czwarta badanych (27%).

Opinie o rozbieżnościach między obecnymi koalicjantami są niemal takie same jak oceny różnic w poglądach na najważniejsze dla Polski sprawy między partiami tworzącymi nową koalicję cztery lata temu. Wówczas także trwały dyskusje o różnicach programowych między oboma ugrupowaniami i możliwości realizacji przez nie wspólnego programu i jednej polityki.

Tabela 1

	Czy, Pana(i) zdaniem, partie tworzące koalicję rządową różnią się w swoich poglądach na najważniejsze sprawy kraju czy też nie?	
	AWS-UW	SLD-UP-PSL
	XI 1997	XI 2001
	w procentach	
Zdecydowanie się różnią	12	8
Raczej się różnią	45	46
Raczej się nie różnią	21	26
Zdecydowanie się nie różnią	2	1
Trudno powiedzieć	21	20

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (138) przeprowadzono w dniach od 9 do 12 listopada 2001 roku na liczącej 968 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłej ludności Polski.

Mimo postrzeganych różnicowań, badani najczęściej (43% wskazań) z optymizmem patrzą na funkcjonowanie w przyszłości koalicji SLD-UP-PSL i są zdania, że współpraca partii ją tworzących będzie się dobrze układała. Wątpliwości co do tego zgłasza niespełna co trzeci respondent (31%), co czwarty zaś (26%) nie podejmuje się oceniać, jak będzie się układało współdziałanie partii tworzących nową koalicję rządową. Bardzo zbliżone były odpowiedzi Polaków cztery lata temu w odniesieniu do koalicji AWS-UW.

Tabela 2

Jak Pan(i) sądzi, czy współpraca AWS-UW / SLD-UP-PSL w ramach wspólnej koalicji rządowej będzie się układała:		
	AWS-UW	SLD-UP-PSL
	XI 1997	XI 2001
	w procentach	
- bardzo dobrze	1	1
- raczej dobrze	41	42
- raczej źle	27	26
- zdecydowanie źle	6	5
Trudno powiedzieć	25	26

Opinie co do przyszłości koalicji są przede wszystkim związane z poglądami politycznymi i stosunkiem do gabinetu rządowego. Przeciwnicy obecnego rządu są zdecydowanie sceptycznie nastawieni. Także wśród deklarujących obojętność wobec rządu Leszka Millera nieco więcej osób spodziewa się trudności w funkcjonowaniu koalicji, niż patrzy na to z optymizmem. Jedynie zwolennicy rządu (a trzeba przypomnieć, że jest ich zdecydowanie najwięcej) w większości są zdania, że współpraca między partiami tworzącymi koalicję będzie się układała bez przeszkód.

Tabela 3

Stosunek do rządu	Jak Pan(i) sądzi, czy współpraca SLD-UP-PSL w ramach wspólnej koalicji rządowej będzie się układała:		
	dobrze	źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Zwolennicy	61	22	17
Obojętni	26	35	39
Przeciwnicy	20	59	20

Trzeba zastrzec, że ankietowani odpowiadali na te pytania jeszcze przed nieoczekiwanym, jeśli chodzi o treść i formę, ujawnieniem zmiany stanowiska Polski w negocjacjach z Unią Europejską. Dopiero po tym wydarzeniu, a także po innych decyzjach, część polityków PSL zaczęła kwestionować sens obecności ich ugrupowania w koalicji rządowej.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Czy Pana(i) zdaniem, partie tworzące koalicję rządową - SLD, UP, PSL - różnią się w swoich poglądach na najważniejsze sprawy kraju czy też nie?

	(%)			
	Różnią się	Nie różnią się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	54	27	20	968
Płeć				
Mężczyźni	54	32	14	462
Kobiety	53	23	25	506
Wiek				
18-24 lat	50	33	18	150
25-34	53	29	18	175
35-44	57	26	17	183
45-54	58	27	15	204
55-64	53	28	19	96
65 lat i więcej	49	19	32	161
Miejsce zamieszkania				
Wies	47	28	24	356
Miasto do 20 tys.	56	27	17	101
20-100 tys.	55	26	19	205
101-500 tys.	58	27	15	182
501 tys. i więcej mieszk.	61	25	14	125
Wykształcenie				
Podstawowe	47	22	30	290
Zasadnicze zawodowe	49	30	21	277
Średnie	59	28	13	309
Wyższe	70	28	2	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	73	25	3	59
Prac.umysł.hiż.szczębia	67	26	7	90
Pracownicy fiz.-umysł.	58	20	22	78
Robotnicy wykwalifikowani	45	32	23	87
Robotnicy niewykwalifik.	52	26	23	35
Rolnicy	52	30	18	65
Pracujący na własny rach.	46	28	26	26
Bierni zawodowo				
Renciści	49	23	28	117
Emeryci	49	24	27	182
Uczniowie i studenci	45	45	10	80
Bezrobotni	52	25	23	103
Gospodynie domowe i inni	67	24	10	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	62	26	12	159
spółce właścicieli	62	28	10	76
prywatnych i państwa	54	26	20	164
sekt. pryw. poza rolnict.	50	32	18	69
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	57	25	18	124
276-399	47	25	28	84
400-549	50	31	19	201
550-799	60	25	15	134
Powyżej 799 zł	61	28	11	176
Ocena własnych war. mater.				
Złe	55	23	22	334
Średnie	52	28	20	452
Dobre	55	33	13	182
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	49	23	27	70
Raz w tygodniu	52	28	20	476
1-2 razy w miesiącu	54	24	22	162
Kilka razy w roku	54	30	16	178
W ogóle nie uczestniczy	63	24	13	79
Poglądy polityczne				
Lewica	56	34	11	328
Centrum	61	27	12	248
Prawica	57	27	16	157
Trudno powiedzieć	41	17	42	234

Tabela 2. Jak Pan(i) sądzi, czy współpraca SLD, UP i PSL w ramach wspólnej koalicji rządowej będzie się układała:

	(%)			
	dobrze	źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	43	31	26	968
Płeć				
Mężczyźni	47	32	22	462
Kobiety	39	31	30	506
Wiek				
18-24 lat	50	30	20	150
25-34	44	32	24	175
35-44	41	32	27	183
45-54	43	34	23	204
55-64	38	33	29	96
65 lat i więcej	41	26	33	161
Miejsce zamieszkania				
Wieś	45	25	30	356
Miasto do 20 tys.	38	39	23	101
20-100 tys.	48	28	24	205
101-500 tys.	43	31	26	182
501 tys. i więcej mieszk.	34	48	18	125
Wykształcenie				
Podstawowe	40	27	33	290
Zasadnicze zawodowe	46	26	28	277
Średnie	44	36	20	309
Wyższe	39	46	15	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	35	52	13	59
Prac. umysł. niż. szczebla	44	37	19	90
Pracownicy fiz.-umysł.	34	36	29	78
Robotnicy wykwalifikowani	53	29	18	87
Robotnicy niewykwalifik.	47	38	15	35
Rolnicy	47	21	32	65
Pracujący na własny rach.	44	39	17	26
Bierni zawodowo				
Rencisści	39	30	31	117
Emeryci	36	29	36	182
Uczniowie i studenci	49	36	15	80
Bezrobotni	52	21	27	103
Gospodynie domowe i inni	47	21	32	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	45	38	17	159
społce właścicieli				
prywatnych i państwa	45	40	16	76
sekt. pryw. poza rolnict.	42	35	23	164
prywatnym gosp. rolnym	48	20	32	69
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	43	39	27	124
276-399	38	37	26	84
400-549	54	23	23	201
550-799	41	30	29	134
Powyżej 799 zł	43	39	18	176
Ocena własnych war. mater.				
Źle	38	35	27	334
Średnie	46	26	28	452
Dobre	44	37	19	182
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	38	34	28	70
Raz w tygodniu	41	33	27	476
1-2 razy w miesiącu	43	30	27	162
Kilka razy w roku	50	25	25	178
W ogóle nie uczestniczy	47	34	19	79
Poglądy polityczne				
Lewica	60	23	17	328
Centrum	43	36	21	248
Prawica	25	56	19	157
Trudno powiedzieć	31	21	48	234